

Dictamen núm. 8/2009, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, relatiu al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca

Dictamen núm. 8/2009, relatiu al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació dels serveis d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *b*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i, l'article 4, lletra *b*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 30 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen del Consell insular de Mallorca relativa al Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

Segon. El dia 4 de febrer, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Felib i la Caixa

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe per a l'aprovació del Reglament de centres.
2. Esborrany inicial del Projecte de reglament.
3. Informe proposta del director d'àrea de Protecció al Menor i Atenció a la Família.
4. Informe jurídic.
5. Proposta d'aprovació del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.
6. Aprovació inicial del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.
7. Tramesa de l'aprovació inicial del Projecte al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
8. Sol·licitud d'informació a la Secretaria General del Consell Insular de Mallorca, relativa a les associacions inscrites en el Registre d'entitats de participació ciutadana del Consell de Mallorca i contestació per part del secretari general.
9. Diligència del secretari general del Consell Insular de Mallorca per la qual es fa constar que al Ple ordinari de 6 d'octubre de 2008 es va tractar la proposta d'aprovació del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.
10. Tràmit d'informació pública i publicació al *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.
11. Diligència per la qual es fa constar que s'ha exposat en el teuler d'anuncis de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials l'aprovació inicial del Projecte de reglament.

12. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
13. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Aldaba.
14. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Minyones.
15. Tramesa del Projecte de reglament a l'Associació Amés.
16. Tramesa del Projecte de reglament a la Xarxa d'iniciatives d'atenció a la infància i famílies.
17. Tramesa del Projecte de reglament a l'Associació Espiral.
18. Tramesa del Projecte de reglament a les Germanes de la Caritat de sant Vicenç de Paül.
19. Tramesa del Projecte de reglament al Grup d'educadors de carrer (GREC).
20. Tramesa del Projecte de reglament a Llars el Temple, Religiosas Terciarias Trinitarias.
21. Tramesa del Projecte a l'Associació Padre Montalvo para niños sin hogar.
22. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Natzaireth.
23. Tramesa del Projecte de reglament a la Fundació Diagrama.
24. Tramesa del Projecte de reglament al Patronat de l'agrupació pro-minusvàlids psíquics de la comarca d'Inca.
25. Tramesa del Projecte de reglament a les Germanes Franciscanes Filles de la Misericòrdia.
26. Tramesa del Projecte de reglament a l'Institut de Treball Social i Serveis Social (INTRESS).
27. Tramesa del Projecte de reglament a les Adoratrius Esclaves del Santíssim Sacrament i de la Caritat.
28. Al·legacions presentades pel Grup d'Educadors de Carrer (GREC)
29. Al·legacions presentades pel Col·legi d'Educaiores i Educadors Socials de les Illes Balears.
30. Al·legacions presentades pel Grup Socialista al Consell de Mallorca

31. Al·legacions presentades pel Grup de Consellers del Partit Popular del Consell de Mallorca.
32. Informe d'impacte de gènere de l'Institut Balear de la Dona.
33. Esborrany final del Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 11 de febrer i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 24 de febrer de 2009.

II. Contingut del Projecte de reglament

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva dividida en quatre títols i 45 articles i una part final distribuïda en una disposició derogatòria i una disposició final.

I. La part expositiva justifica la necessitat de regular el règim jurídic del centres propis del Consell de Mallorca i concertats amb entitats col·laboradores, d'acollida, residencials, com a servei públic de protecció de menors. Així, tenint en compte que la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i adolescència de les Illes Balears, regula els serveis d'acollida residencial i en fa una classificació; i que els consells insulars són titulars de la potestat reglamentària en aquelles competències atribuïdes com a

pròpies, en virtut de l'article 72 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, i que en virtut de l'article 70 de l'Estatut, tenen com a pròpia la competència en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors, correspon als consells insulars, fer el desplegament reglamentari.

II. Pel que fa a la part dispositiva del Projecte de decret, com s'ha dit, s'estructura en quatre títols, amb un total de 45 articles.

Pel que fa al títol I, disposicions generals, compta amb 10 articles dividits en els següents capítols:

- Capítol I, Objecte i àmbit d'aplicació (art. 1 i 2), on disposa que l'objecte és regular el règim general d'organització i funcionament dels centres d'acolliment residencial de persones menors d'edat a l'Illa de Mallorca.

Així mateix, estableix que l'aplicació s'estén a l'acolliment residencial de menors sotmesos a mesures jurídiques de protecció del Consell de Mallorca, a centres d'acollida residencial gestionats directament pel Consell de Mallorca i als centres concertats.

- Capítol II, Objectius, principis i prestacions generals (arts. 3 a 5), on estableix els següents objectius:

a) Proporcionar als i a les menors que ho precisin un context segur, nutritiu, protector, educatiu i terapèutic i respondre a les seves necessitats de salut, emocionals, socials i educatives, d'acord amb el seu desenvolupament.

b) Oferir a les famílies un context que esdevengui model d'intervenció educativa amb els seus propis fills i filles, afavorint la

modificació de les condicions, així com dels comportaments paternals i filials que han obstaculitzat una adequada vida familiar, possibilitant, d'aquesta forma, la millora de les relacions familiars i, si és possible, la reunificació familiar.

c) Preparar als i a les menors, als pares i mares i als tutors i tutores per a les alternatives a la reunificació familiar (acolliment residencial, acolliment familiar, adopció, emancipació) quan aquesta no sigui possible o no convingui a l'interès del menor.

d) Proporcionar als i a les adolescents i als i a les joves els recursos i les habilitats necessàries per a una adequada transició a la vida adulta i, en el seu cas, per iniciar una vida autònoma.

- Capítol III, protecció de dades personals dels arxius dels centres (arts. 6 a 8), on estableix les garanties a adoptar per tal de protegir els expedients i la documentació relativa als menors dels centres d'acollida i l'accés al dossier personal del menor.

- Capítol IV, del personal del centres (arts. 9 a 10), que organitza el personal segons la següent estructura: personal de direcció, personal educatiu, equip tècnic personal d'administració i serveis general, voluntariat i personal en pràctiques acadèmiques, professionals i altres estudis d'investigació. El projecte de reglament determina la titulació requerida per cada grup, les condicions en les quals han d'exercir les seves funcions i les obligacions a que estan sotmesos com a ara, la de guardar secret sobre les informacions personals dels menors.

El títol II regula la classificació i el tipus de centres d'acollida residencial i s'estructura en un sol capítol, el qual està subdividit en quatre seccions, amb un total d'11 articles. Així, classificats els centres d'acollida segons la titularitat del centre, el nombre de menors acollits i el tipus de programa d'atenció residencial, passa a regular, en cada secció, els centres segons aquesta darrera classificació:

- Secció primera, centres de primera acollida i diagnòstic, articles 12 a 14.
- Secció segona, centres residencials genèrics, articles 15 a 17.
- Secció tercera, centres residencials per adolescents i de preparació per a l'emancipació, articles 18 i 19.
- Secció quarta, centres residencials d'acció educativa especial, articles 20 i 21.

El títol III, organització general dels centres, compta amb cinc capítols:

- Capítol I: Ingrés a un centre, que serà determinat pel Servei competent en matèria de protecció de menors del Consell de Mallorca (art. 22). L'article 23 regula el procés d'acollida, on es considera que l'acollida del menor sense traumes afegits a la seva problemàtica d'origen és el principi que ha de regir el procés, per damunt dels tràmits administratius.
- Capítol II: L'activitat diària del menor en el centre. Elements bàsics de l'atenció residencial, abasta els articles 24 a 33. Aquest capítol estableix tota una sèrie de regles encaminades a dotar de normalitat la vida del menor, des d'un punt de vista integral, i la vida als centres d'acollida amb intenció de potenciar la convivència i l'autonomia i la responsabilitat dels menors. Així mateix, es contempen les reclamacions que els menors i les famílies poden

presentar i el procediment per resoldre-les, així com les activitats lúdiques i el descans.

- Capítol III: Activitats escolars, formatives i laborals, regula les condicions de les escolars i formatives en l'article 34 i de les laborals en l'article 35.

- Capítol IV: Relacions dels i de les menors amb les seves famílies i amb els companys. En aquest capítol, l'article 36 disposa que s'ha de garantir el manteniment de la identitat familiar dels menor, atès que constitueix un element bàsic per a la seva identitat personal i pel seu adequat desenvolupament, i estableix una sèrie d'accions amb aquesta finalitat.

Així mateix, l'article 37 disposa que els centres ha de facilitar les relacions socials, d'amistat i de joc, pròpies de cada edat, als menors acollits.

- Capítol V: Organització de l'acció educativa, que compta amb els articles 38 a 41. L'article 38 contempla els instruments generals per a l'acció educativa, que són el projecte educatiu del centre o pla del centre, el reglament d'organització i funcionament del centre, la programació anual del centre i la memòria anual. L'article 39 disposa que cada centre ha de comptar amb un dossier personal i individual de cada menor i l'article 40 estableix les obligacions dels centres per tal de protegir les dades personals dels menors que consten en els dossiers.

Finalment, el títol V, regules les relacions del centre amb altres entitats en els articles 42 a 45.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, la disposició derogatòria fa una derogació genèrica, de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin o contradiguin allò que es disposa en aquest Reglament, així com del Reglament que determina el règim jurídic que ordena la prestació dels serveis d'acollida institucional de menors que depenen del Departament de Serveis Socials del Consell de Mallorca, aprovat pel Ple del Consell de Mallorca en sessió de 4 de novembre de 2002.

Finalment, la disposició final disposa que la entrada en vigor tindrà lloc als 30 dies, comptadors des de la publicació del Reglament en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. Tal i com es va posar de manifest en el dictamen 6/2006 d'aquest Consell, relatiu a l'Avantprojecte de Llei integral de l'atenció i dels drets dels menors de les Illes Balears, l'activitat dels menors i les característiques del seu entorn familiar són susceptibles d'observació i de protecció específica per part dels poders públics. Així ho disposa la Constitució Espanyola (CE) en incloure la protecció als menors i a la família entre els principis rectors de la política social i econòmica (article 39). Així mateix, aquesta actuació dels poders públics envers les persones menors també té lloc de manera transversal, en la mesura en què es refereix a qüestions com l'educació, la protecció a la salut o al foment de l'activitat física i esport

Aquesta concepció entén que la protecció es du a terme amb ajuts i serveis específics i a través de les institucions de guarda i tutela de menors, de l'acolliment - en famílies o institucions, de manera temporal i indefinida - o l'adopció dels menors que es trobin en situació de desemparament i d'una sèrie de prerrogatives i de garanties específiques en els procediments sobre responsabilitat penal dels menors.

L'Avantprojecte que va donar lloc al dictamen esmentat, es va aprovar que com a Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears. Pel que fa al Projecte de reglament objecte d'aquest dictamen, regula el règim jurídic del servei d'acolliment residencial dels menors a Mallorca, en desplegament de la dita llei, en l'àmbit de l'illa de Mallorca.

Segona. Hi ha dues característiques que s'han de tenir en compte quan es tracta d'analitzar la normativa -en aquest cas, l'aplicable a les Illes Balears- sobre protecció al menor: d'una banda, la dispersió normativa i, d'altra banda i en relació amb aquesta dispersió, l'exercici de competències per part de diverses administracions concurrents.

Pel que fa a la dispersió normativa, cal tenir en compte que a les Illes Balears són aplicables convenis internacionals, normes estatals i normes autonòmiques.

- En l'àmbit internacional, destacam la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de l'infant de 20 de novembre de 1989, la qual instaura el principi de l'interès superior del menor, reconeix un conjunt de drets i imposa als estats membres l'obligació d'adaptar les seves legislacions a les exigències

de la Convenció, de garantir la protecció que aquesta preveu i de donar-li caràcter prioritari.

- En l'àmbit estatal, entenem que són normes essencials el Codi civil –que regula les institucions de la pàtria potestat, tutela, curatela, adopció i acolliment -, la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor i de modificació del Codi Civil i la Llei d'Enjudiciament Civil i la Llei 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal del menor.

- En l'àmbit autonòmic, com ja hem indicat, es fonamental la Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears; el Decret 15/2003, pel qual es crea el Consell de la Infància i Família de les Illes Balears, el Decret 45/2002, de 22 de març, pel qual s'ordenen l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de menors infractors, el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor, el Decret 46/1997, de 15 d'abril, pel qual es regulen els requisits per a l'acreditació i l'habilitació de les entitats col·laboradores en matèria de guarda de menors i integració familiar, el Decret 187/1996, d'11 d'octubre, pel qual es regula l'habilitació i activitats d'entitats col·laboradores de mediació familiar en matèria d'adopció internacional, el Decret 98/1994, de 21 de setembre, pel qual es regula l'habilitació per actuar com a entitat col·laboradora.

Pel que fa a la segona de les característiques, és a dir, l'exercici de competències per diverses administracions, és important tenir en compte que en l'actualitat la protecció al menor es du a terme per l'Administració de l'Estat, la de la Comunitat Autònoma, la dels consells insulars i la dels ajuntaments. Recordam, en aquest sentit, que l'Estat té competència exclusiva

en matèria de legislació penal (article 149.1.6 CE) i civil (article 149.1.8 CE), que la comunitat autònoma té competència exclusiva en matèria de protecció de menors (art. 30.39 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears), i que els consells insulars compten, com a competència pròpia, la matèria de tutela, acolliment i adopció de menors (art. 70 de l'Estatut d'Autonomia). Finalment, recordam que els municipis tenen, en virtut de l'article 25.2 k) de la Llei de bases del règim local, competència en matèria de prestació dels serveis socials. Pel que fa als consells insulars, el mateix Estatut disposa en l'article 72 que tenen la potestat reglamentària d'aquelles matèries atorgades com a pròpies. En aquest sentit, la coordinació i la determinació de l'àmbit d'actuació de cadascuna de les administracions per evitar tant el malbaratament de recursos com la manca de serveis es converteix en una necessitat i una obligació. O, com la mateixa Llei 17/2006 indica en l'article 4 j, *s'han d'establir i aplicar per part dels poders públics els criteris de coordinació interinstitucional que impedeixen la duplicitat d'actuacions per a la satisfacció del mateix servei, limitant aquelles actuacions que afectin la intimitat personal o familiar a aquelles indispensables que resultin d'interès per a la persona menor d'edat.*

Tercera. La dita Llei 17/2006 es va ocupar de distribuir les competències entre les diverses administracions públiques que actuen en l'àmbit de la Comunitat Autònoma. Així mateix, va establir els mecanismes de protecció dels menors, no ja com a incapaços en l'ordenament jurídic, sinó com a titulars d'una sèrie de drets tant civils, com educatius, sanitaris, socioculturals entre d'altres que han de ser objecte de protecció.

Paral·lelament amb aquests drets, aquesta Llei també estableix uns deures dels menors dins l'àmbit familiar, educatiu, social i mediambiental, contemplant

així els infants i adolescents com a membres de la societat en la qual s'han d'integrar.

Pel que fa a l'acolliment residencial de menors, la Llei el regula en la secció cinquena del capítol IV, del títol IV, relatiu a la protecció social i jurídica de la persona menor d'edat. L'article 91 contempla la classificació i tipus de centres d'acolliment residencial amb tres criteris, segons la titularitat del centre, ja sigui pública o privada en règim de concert; segons el tipus de programa d'atenció residencial, poden ser centres d'atenció de dia, de primera acollida, d'acolliment a persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, centres d'acolliment residencial, centres residencials d'atenció a la primera infància, centres de preparació per a l'emancipació, i centres residencials d'acció educativa especial.

IV. Consideracions particulars

En aquestes consideracions de caire particular farem unes observacions relatives a aspectes formals del Projecte de reglament per passar, tot seguit, a les corresponents al text tramés per dictamen.

Primera. Pel que fa al procediment, s'ha de tenir en compte que està subjecte a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local. L'article 49 d'aquesta llei contempla les fases d'aprovació de les ordenances locals d'acord amb el següent procediment:

a) Aprovació inicial del Ple

- b) Informació pública i audiència als interessats durant un termini mínim de 30 dies per la presentació de reclamacions i suggeriments
- c) Resolució de totes les reclamacions i suggeriments presentats dins termini i aprovació definitiva pel Ple.

Aquesta regulació s'ha d'encaixar amb la sol·licitud de dictamen al Consell Econòmic i Social, no preceptiu segons la Llei reguladora d'aquest Consell, si bé, s'ha signat un conveni de col·laboració entre el Consell Insular de Mallorca i el Consell Econòmic i Social, la clàusula segona del qual disposa que:

El Consell de Mallorca es compromet a sol·licitar al Consell Econòmic i Social el corresponent dictamen en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries de caràcter general que elabori en matèries socioeconòmiques, laborals i d'ocupació, en virtut de la potestat reglamentària reconeguda en els articles 70 i 72.1 de l'Estatut d'autonomia. Aquesta tramesa es realitzarà una vegada la disposició estigui elaborada i es trobi en la fase de tramitació, d'acord amb les normes de procediment del Consell de Mallorca, tal i com es desprèn de l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries elaborades pel Govern.

Atès això, entenem que la sol·licitud de dictamen s'ha de fer una vegada s'han resolt les reclamacions i els suggeriments presentats, i ha finalitzat la fase d'elaboració. Hem de recordar, per tant, la distinció entre les fases d'elaboració i de tramitació d'una norma, tot recordant que és en aquesta segona fase on es produeix, si s'escau, la consulta al Consell Econòmic i Social. En aquest sentit, la clàusula transcrita del conveni de col·laboració és clara quan disposa *aquesta tramesa es realitzarà una vegada la disposició estigui elaborada i es trobi en la fase de tramitació, d'acord amb les normes de procediment del Consell de*

Mallorca, tal i com es desprèn de l'article 2.1.a de la Llei 10/2000, de 30 de novembre del Consell Econòmic i Social en relació amb els projectes de disposicions reglamentàries elaborades pel Govern, la qual cosa implica que la fase d'elaboració ja està concloua i que el text es troba en fase de tramitació. És a dir, i pel que fa a l'expedient tramés, ja s'han emès tots els informes i s'han resolt tots les reclamacions i suggeriments.

Així mateix, atès que es tracta d'un projecte normatiu de caràcter reglamentari, es troba a faltar una memòria explicativa de l'objecte i la finalitat de la norma o, al manco, un preàmbul que motivi la regulació posterior i faci entenedores les modificacions advertides entre l'esborrany inicial i el definitiu tramés per dictamen.

Pel que fa al tràmit d'audiència, hagués estat més adient trametre el projecte de reglament, amés de a les entitats a les quals s'ha tramés, als col·legis oficials els professionals dels quals es poden veure afectats, com ara el de psicòlegs, el de metges i el de pedagogs i psicopedagogs. És cert que es va obrir un tràmit d'informació pública i que aquesta han tengut l'oportunitat de pronunciar-se per aquesta via, però la seva consideració d'interessats els col·loca en la mateixa posició que els educadors socials el col·legi oficial dels quals sí ha gaudit d'un tràmit d'audiència.

Segona. Pel que fa al títol, proposam una simplificació per tal d'evitar redundàncies:

Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca

En relació amb l'exposició de motius, recomanem que es canviï la denominació per *preàmbul*, ja que les exposicions de motius són pròpies de les lleis i no de disposicions reglamentàries. Així mateix, s'ha d'afegir un paràgraf on es faci constar que s'han fet les consultes tant al Consell Econòmic i Social, com al Consell Consultiu:

Es proposa la redacció següent:

Després d'escoltar les aportacions de diferents professionals i equips, de rebre el dictamen del Consell Econòmic i Social i d'haver escoltat/d'acord amb el Consell Consultiu, el Ple del Consell de Mallorca, a la sessió de dia ..... ha aprovat...

Així mateix, i pel que fa al preàmbul, crida l'atenció el paràgraf següent per les consideracions que es faran a continuació:

Per tot l'anterior es fa necessari establir el marc legal regulador dels Centres Residencials d'Atenció a la Infància i Adolescència en el territori de Mallorca, mitjançant el present Reglament, que estableix les línies bàsiques de l'organització i el funcionament de les institucions residencial, fruit, d'una banda, de les orientacions de la legislació internacional, estatal i autonòmica sobre protecció social i educativa a la infància i adolescència i, d'altra, de l'experiència institucional al llarg de molts d'anys de pràctica a l'atenció residencial a Mallorca.

- a) El text que es sotmet a dictamen és un projecte de reglament, per tant no es pot pretendre *establir un marc legal* amb un reglament. Els marcs legals els estableixen les lleis i, pel que aquí interessa, principalment la Llei 17/2006,

de 13 de novembre. El Projecte de reglament que s'analitza desplega aquesta llei en alguns aspectes o estableix un marc reglamentari, mai legal.

- b) Es recomana una revisió ortogràfica i d'estil. A tall d'exemple, els genèrics com ara els *centres residencials d'atenció a la infància i a l'adolescència*, o *director del centre*, no requereixen majúscules.

Tercera. Pel que fa a l'estructura del Projecte de reglament, es valora positivament que es racionalitzi en títols i capítols, si bé en el títol segon es podria suprimir el capítol I, ja que només hi ha un. Es podria simplement suprimir i convertir les seccions en capítols, amb l'article 11 com a frontispici de tots. Això, ja que l'existència d'un capítol I, dóna peu a pensar que darrera n'hi ha més.

Quarta. Pel que fa a l'articulat, volem fer les següents observacions:

- a) Pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal del menor, volem recordar que la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal va ser desplegada pel Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, i que, per tant, s'han de crear, si no ho estan, els fitxers d'acord amb els articles 52 i següents del dit Reglament de desplegament.

- b) En diversos articles es fa referència al servei competent en matèria de protecció de menors del Consell de Mallorca i al departament corresponent que exerceix les competències d'inspecció del Consell de Mallorca. Consideram que, d'acord amb la doctrina del Consell Consultiu, seria més adient posar la denominació actual d'aquests serveis.

c) L'article 11 recull la classificació i tipus de centres d'acollida residencial segons la titularitat, segons el nombre de menors acollits i, segons el programa d'atenció residencial. Pel que fa al criteri del programa residencial contempla quatre tipus de centres: Centres de primera acollida i diagnòstic, centres residencials genèrics, centres residencials per adolescents i de preparació per a l'emancipació i centres residencials d'acció educativa especial.

La Llei 13/2006, com s'ha indicat en les observacions generals, contempla la classificació segons la titularitat i segons el programa d'atenció residencial i, pel que fa a aquesta darrera classificació, contempla 7 tipus de centres que són els següents: centres d'atenció de dia, de primera acollida, d'acolliment a persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, centres d'acolliment residencial, centres residencials d'atenció a la primera infància, centres de preparació per a l'emancipació, i centres residencials d'acció educativa especial.

Crida especialment l'atenció, d'una banda, que el Projecte de reglament no reculli els centres d'atenció de dia, els d'atenció a la primera infància, els de persones menors d'edat estrangeres no acompanyades, en aquest darrer cas, quan la Llei 17/2006 disposa que entre les competències dels consells insulars està el exercici de la tutela en casos de menors d'edat estrangers desemparats (art. 15.1 i). I es troba a faltar, dins l'expedient, una explicació justificativa de la diferent classificació. Més encara quan el primer esborrany que apareix en l'expedient sí que contempla tots aquests centres.

D'altra banda, els centres residencials genèrics del reglament coincideix amb els centres d'acolliment residencial de la llei, atès que la definició és pràcticament idèntica, i per seguretat jurídica, és a dir, per evitar confusions al lector de les

normes, consideram que s'hauria de respectar la denominació legal. Tot això, sense ànim de limitar la competència d'elaboració normativa reglamentària del Consell Insular de Mallorca.

Certament, l'article 21, en el segon paràgraf del segon apartat conté la salvaguarda següent:

La classificació i tipologia de centres establerta en aquest reglament s'ha d'entendre d'aplicació sense perjudici del posterior desenvolupament, si n'és el cas, de l'article 91 de la Llei 17/2006, de 13 de novembre.

Sobre aquest paràgraf es poden fer les següents observacions. La primera, que sembla que aquesta no és la seva ubicació apropiada, entre els destinataris i durada dels centres d'acció educativa especial, sinó que seria més convenient, per una mera qüestió de tècnica jurídica, que es situés en l'article 11 o en un article independent. La segona, que essent la potestat reglamentària titularitat del Consell Insular, des de la promulgació de la Llei orgànica 1/2007, podria aprofitar aquest Projecte de reglament, per fer aquesta classificació de centres, amb respecte a la classificació legal.

d) Pel que fa als centres residencials per a adolescents i de preparació per a l'emancipació, la definició té una certa semblança amb els centres de preparació per a l'emancipació de la Llei 1, de fet, en la delimitació que en fa dels destinataris (art. 19), es dedica, únicament, als adolescents que es troben en fase de preparació per l'emancipació i no, per exemple, al retorn amb la seva família, que sí es contempla en la definició de l'article 18 de Projecte de reglament. També aquí recomanem un ajustament amb la Llei 17/2006.

e) L'article 9 se dedica a l'organització del personal dels centres i distingeix entre direcció, personal educatiu, equip tècnic, administració i serveis generals i voluntariat.

En relació amb aquest precepte considerem que s'ha de tenir en especial consideració la *ratio* de professionals d'atenció directa i menors en els centres, per tal d'oferir les millors prestacions possibles. Així mateix, s'han de considerar les necessitats especials que puguin tenir els menors, necessitats que puguin donar lloc a una assistència especialitzada.

En concret, pel que fa a l'equip tècnic, entenem que es podria millorar la redacció i la cura en la utilització del llenguatge. Per exemple, la mediació cultural no és una professió oficialment reconeguda, sense que això impliqui cap valoració ni perjudici sobre la necessitat de la seva existència ni la necessitat de que existeixen places en el catàleg de llocs de feina amb aquesta denominació. Així mateix, s'ha d'entendre que la llista de professions que es detalla no és exhaustiva ni tancada, sinó que pot donar lloc a la presència d'altres professionals si es posen de manifest les necessitats.

Com a reflexió final volem fer una crida d'atenció al fet de que el personal que estigui en contacte directe amb els menors ha de tenir, igualment, la titulació necessària i que, si bé considerem que les tasques de voluntariat s'han de fomentar, aquestes no poden substituir llocs de feina ni funcions habituals dels centres.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de reglament pel qual s'estableix el règim jurídic que regula la prestació del servei d'acolliment residencial de menors a Mallorca, i sol·licita al Consell de Mallorca que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

Vist i plau

La secretària general

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 24 de febrer de 2009